

Kurtuluş Savaşı Hazırlık Dönemi:

- Mustafa Kemal, I. Dünya Savaşı'ı bitince (7.Ordu) Suriye'den ayrılarak yaveri Cevat Abbas'la birlikte İstanbul'a geldi. Burada itilaf devletleri gemilerini görünce yaveri Cevat Abbas'a "Geldikleri gibi giderler" sözünü söyledi.
 - Mondros'un 7.maddesinin uygulanmaması için padişah Vahdettin ve Damat Ferit Paşa hükümeti, Mustafa Kemal'i 9.Ordu müfettişi olarak Samsun'a atadılar. Mustafa Kemal Samsun'da Türk-Rum çatışmasını önleyecek, oradaki Türklerin silahlarını toplayacak ve oradaki Türk ayaklanmalarını bastıracaktı. M. Kemal 16 Mayıs 1919'da Bandırma Vapuru ile Samsun'a doğru yola çıktı. 19 Mayıs 1919'da Samsun'a vardı. Samsun'da vatani kurtarmak isteyenler üçe ayrılmıştı
1. Bölgesel direniş isteyenler
 2. İngiliz mandası isteyenler
 3. ABD mandası isteyenler

Samsun'a çıkmasıyla Kurtuluş Savaşı başladı.

a)Mustafa Kemal'in Samsun raporu:

- Türklerin nüfusunun Rumlardan çok olduğunu belirtmiştir.
- Saldırı yapanlar Rumlardır. Türklerin ayaklanması haklıdır demiştir.

b)Havza genelgesi: (Mustafa Kemal tek başına)

- Kurtuluş savaşında ilk milli bilinci uyandırma çağrısıdır.

1)İzmir'in işgali protesto edilecek

2)Masum azınlıklara kötü davranılmayacak (7.Madde yüzünden)

3)Ordu dağıtılmasın ve silahlar teslim edilmesin

- İstanbul hükümeti İstanbul'a geri dön çağrısı yaptı.

c)Amasya genelgesi: (M. Kemal, Ali Fuat Cebesoy, Kazım Karabekir, Cafer Tayyar Paşa, Cemal Paşa, Rauf Orbay, Rafet Bele) (KARARCC)

- Bu genelgede İsmet İnönü ve Ali Fethi Okyar yoktur.

1)Vatanın bütünlüğü ve milletin geleceği tehlikededir.

- Milli mücadelenin gerekçesi açıklandı.

2)İstanbul hükümeti üzerine düşen görevi yapmamaktadır.

- Bu madde de bir gerekçedir.

3)Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

- Milli mücadelenin amacı ve yöntemidir.

4)İşgalden uzak Sivas'ta milli bir kongre toplanacak.

5)Doğu illeri adına Erzurum'da bir kongre toplanacak

6)Milli bir kurul oluşturulacak.

- Bu genelgede ilk kez Ulusal Egemenlik (Cumhuriyet) kavramı kullanıldı.
- Padişah Vahdettin bu genelge üzerine Mustafa Kemal'i 9.Ordu müfettişliğinden almak istedi. Bunun üzerine M. Kemal, hem askerlik mesleğinden hem de 9.Ordu müfettişliğinden Erzurum'da istifa etti.

d)Erzurum Kongresi: (63 Kişi katıldı)

- Kazım Karabekir, Ermeni sorunu için toplamıştır.
- Mustafa kemal, Heyet-i faal sivil kuruluşa üye olduktan sonra Rauf Orbay ile konuk olarak katılmışlardır.
- Bölgesel bir sorun için toplanan kongre, Mustafa Kemal'in katılımıyla ulusal kararlar aldı.
- Trabzon müdafaa-i hukuk cemiyeti, doğu illeri müdafaa-i hukuk cemiyeti ve Kars İslam şurası kongresinin toplanmasında etkili oldu.
- Mustafa Kemal ve Rauf Orbay'ın delege olabilmesi için Cevat Dursunoğlu ve Kazım Yurdalan istifa etmiştir. Bunun üzerine Mustafa Kemal kongre başkanı seçilmiştir.

1)Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür bölünemez.

- İlk defa ulusal sınırdan bahsedildi. (Misakımilli sınırları)

2)Manda ve himaye kabul edilemez. (ilk defa)

3)Kuvay-ı Maliye'yi etkin milli iradeyi hakim kılmak esastır.

- İlk kez Cumhuriyet rejiminden bahsedildi.

4)Ulusal sınırlarımızı istemeyen bir devletten dış yardım alınabilir.

5)Padişah ve saltanat makamı düştüğü durumdan kurtarılacak

- Saltanat yanlılarını yanlarına çekmek için böyle bir karar verildi.

6)Azınlıklara siyasi ve sosyal dengeyi bozacak haklar verilmeyecek.

7)İstanbul hükümeti derhal Mebusan Meclisi'ni açmalı. (ilk)

8)İstanbul hükümeti üzerine düşen görevi yerine getirmemezse geçici bir hükümet kurulacaktır. (ilk kez Osmanlı'dan farklı bir hükümetten bahsedildi)

- Kongre sonunda 9 kişilik yasama ve yürütme yetkisine sahip Mustafa Kemal'in başkanlığını yaptığı bir Temsili Heyet kuruldu.

(Erzurum-Sivas) arası ara kongreler:

Afyon, Pozantı, Balıkesir, Alaşehir, Nazilli

Pozantı: Mustafa Kemal'in katıldığı son kongredir.

Afyon: Mustafa Kemal'de katılmıştır.

Galip Hoca: Celal Bayar'ın takma adıdır. Çeşitli kongreler düzenlemiştir.

e)Sivas Kongresi: (38 kişi)

- Toplanma biçimi yönünden ve alınan kararlar yönünden ulusaldır.
- Damat Ferit, Ali Galip'i Mustafa Kemal'i tutuklaması için görevlendirildi.
- Ama Mustafa Kemal, Ali Galip'i tutuklamıştır.
- Ankara valisi Muhittin Paşa'da kongreye gidecekleri engellemiştir.
- Kongre tartışmalarla geçmiştir. (M. Kemal'in başkanlığı tartışıldı ittihatçılık tartışıldı, manda ve himaye tartışıldı.)
- Erzurum kongresindeki kararların hepsi aynen kabul edildi.

1)Manda ve himaye kesin olarak reddedildi.

2)Batı cephesi komutanı Ali Fuat Cebesoy olmuştur.

- Temsil heyeti ilk kez yürütme gücünü kullandı.

3)İrade-i Milliye gazetesi çıkarıldı.

4)Damat Ferit paşa hükümeti düşürülecek. (İstanbul ile Anadolu haberleşmesi kesildi. Damat Ferit gidince İstanbul ile Anadolu haberleşmesi açıldı.) (Temsil heyetinin ilk siyasi başarısıdır.) (Yerine Ali Rıza hükümeti kuruldu)

- Mustafa Kemal, "Ya istiklal! Ya ölüm!" sözünü bu kongrede söyledi.
- Temsil heyeti 15 kişi oldu.
- Tüm cemiyetler birleşti ve Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti oldu.

f)Amasya Görüşmeleri:

- Mustafa Kemal ile İstanbul Hükümeti'nden Salih paşa görüşmüştür.
- İstanbul hükümeti (Ali Rıza Paşa) Temsil heyetinin resmi varlığını kabul etti.

1)Sivas kongresinde alınan kararları İstanbul Hükümeti kabul edecek

2)İstanbul hükümeti zararlı cemiyet faaliyetlerine son verecek ve Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti resmi olarak tanınacak

3)İstanbul hükümeti Kuvay-ı Milliye'ye destek verecek

4)Derhal İstanbul dışında bir meclis toplanacak

5)Temsil heyeti üyeleri millet meclisine katılacak.

- Ali Rıza hükümeti tarafından sadece 1 madde kabul etti:"Mebusan Meclisi, İstanbul'da toplanacak" şeklinde kabul edilmiştir.
- Bu karar sonrası Temsil heyeti "Sivas komutanlar toplantısı" yaptı. (Mustafa Kemal'in İstanbul'a gitmemesi kararlaştırıldı)

Temsil Heyeti Ankara'da:

- Ankara: Güvenli, işgale uğramamış, milli mücadeleye olumlu bakan halkı olması, telgraf hattının bulunması, İstanbul ile demiryolu hattının bulunması, 20.Kolordu bulunması batı çevresine yakın olması nedeniyle seçilmiştir.
- Mustafa Kemal, İstanbul'a gidemeyince giden vekillerden şunları istedi:

1)Mecliste Müdafaa-i Hukuk grubu kurulması

2)Kendisinin, meclis başkanı seçilmesi

3)Misakımilli kararların kabul edilmesi

Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin açılması:

1)Meclis başkanlığına Mustafa Kemal değil Reşat Hikmet seçildi. (Çünkü en yaşlı seçildiği için)

2)Müdafaa-i Hukuk grubu yerine Felahi vatan grubu kuruldu.

3)Misakımilli kabul edilmiştir.

Misakımilli:

1)Ulusal sınırlar bir bütündür.

2)Evliye-i selase (Kars, Ardahan, Batum), Araplar ve batı Trakya'da halk oylaması yapılacak

3)Boğazların güvenliği sağlanırsa ticarete açılacak

4)Azınlıkların hakları komşu memleketlerdeki Müslüman ahalinin korunması şartıyla kabul edilecek

5)Dış borçlar ödenecek.

6)Kapitülasyonlar kaldırılacak

- Ulusal egemenlik, manda ve himaye ile ilgili maddeler yoktur.
- Ali Rıza Paşa Hükümeti'ne, itilaf devletleri kararların geri çekilmesi için baskı yaptı. Ali Rıza Paşa hükümeti istifa etti. Yerine Salih Paşa hükümeti kuruldu.
- 16 Mart 1920 tarihinde (İstanbul resmen işgal edildi. (M. Kemal'e, İstanbul'un işgalinin haber veren telgrafçı Manastırlı Hamdi Bey'dir.)

I.TBMM (23 Nisan 1920)

- Yasama-Yürütme-Yargı güçleri elinde bulunan bir meclistir.
- Güçler birliği ilkesi ile hareket etti.
- 300 Milletvekili halk tarafından seçilmiştir.
- Azınlık vekiller yoktur
- İnkılapçı bir meclis değildir. (Sadece saltanatı kaldırmıştır.)
- Yeni bir düzen hedeflemiştir.
- Vatan kurtuluşunu her şeyden üstün tutmuştur.
- Sinop milletvekili Şerif Bey'in konuşması ile meclis açılmıştır.
- Müdafaa-i Hukuk, istiklal, reform, yeşil ordu, tesanüd, halk zümresi ve ittihatçılar mecliste olan gruplardır.

24 Nisan 1920 Önergesi: (M. Kemal'in meclisin nasıl olacağı hakkında yayımladığı önerge)

1)Hükümet kurmak zorunludur

2)TBMM'nin üstünde hiçbir güç yoktur.

3)Padişah kurtulursa meclise göre hareket edecek

4)Padişah vekili atamak doğru değildir.

5)Meclis içinden seçilecek kurul, meclis adına yürütme işi görür. Seçilen kurula "icra vekilleri heyeti" denir.

6)Yasama ve yürütme meclise aittir.

İcra vekilleri heyeti:

1)Meclis Başkanı: Mustafa Kemal

2)Masraf Bakanı: Dr. Rıza Nur

3)Sağlık bakanı: Adnan Adıvar

4)Milli Savunma Bakanı: Fevzi Çakmak

5)Genel Kurmay: İsmet İnönü

6)Dışişleri: Bekir Sami Bey

7)İçişleri: Cami Baykut Bey

Çıkarılan Kanunlar: (sırasıyla)

1)Çıkarılan ilk kanun, küçükbaş hayvanlar için Ağnam vergisi artırıldı

2)Hıyanet-i vataniye kanunu (Asker kaçakları için)

3)Nisabı müzakere yasası (Meclis iç kütüğü kanunu)

4)Firariler hakkında kanun

5)Meni müskirat kanunu (İçki ve tütün yasağı)

6)Meni israfat kanunu (israf etmeme kanunu)

7)Teşkilatı esasiye kanunu

8)İstiklal marşı sözlerinin kabulü kanunu

9)23 Nisan Ulusal Bayram olması kanunu

10)Başkomutanlık kanunu

TBMM'ye karşı çıkan ayaklanmalar:

1)Doğrudan İstanbul hükümeti tarafından çıkarılanlar:

a)Kuvayıinzibatiye: Ali Fuat Paşa bastırdı.

b)Anzuvur Ahmet Ayaklanması: Çerkez Etem bastırdı.

- İngiltere desteklemiştir, amaçları TBMM'yi kapatmak, Kuvay-ı Milliye'nin gidişini engellemek

2)İstanbul hükümeti ve itilaf devletlerinin ortaya çıkardığı:

1)Bolu, Düzce, Adapazarı

2)Çopur Musa

3)Şeyh Recep

4)Cemil Çeto

5)Koçgiri

6)Ali Batı

7)Şeyh Eşref

8)Milli Aşireti

9)Delibaş Mehmet

10)Postacı Nazım

3)Eskiden Kuvay-ı Milliye'ci olup sonradan ayaklananlar:

1)Çerkez Etem (Düzenli ordu bastırdı)

2)Demirci Mehmet Efe (Düzenli ordu bastırdı)

- Düzenli orduya karşılar

4)Azınlıkların çıkardığı isyanlar:

1)Ermeni

2)Rum

- Amaçları bağımsız devlet kurmak

Ayaklanmaya karşı alınan önlemler:

- Ankara müftüsü Rifat Börekçi, Durzinade Abdullah Efendi'nin (Şeyhülislam) fetvasına karşı bir fetva yayınladı.
- Hiyanet-i vataniye kanunu çıkarıldı.
- İstiklal mahkemesi kuruldu.
- İstanbul ile tüm haberleşme kesildi.
- Seyyar jandarma birlikleri kuruldu.

Sevr Antlaşması:

- Osmanlı'nın imzaladığı hukuken geçersiz son antlaşmadır. (Çünkü meclisten geçmedi)
- San Remo'ya giden Tevfik Paşa bu antlaşmayı imzalamamıştır.
- Yunanlılar Milne Hattı'nı geçip Bursa'yı fethedince, Padişah Vahdettin saltanat şurasını topladı ve kendisinin imza atmayacağı imzalamak isteyen imzalayabileceğini söyledi.
- Sevr'e giden Damat Ferit, Reşat Halis... antlaşmayı imzalamışlardır.
- Bu antlaşma Osmanlı'yı bitirmiştir.

Maddeleri:

- 1)Doğu Trakya ve İzmir çevresi Yunanistan'a verildi
- 2)Muğla, Konya arası İtalya'ya verildi
- 3)Zonguldak ve Suriye tarafı Fransa'ya verildi
- 4)Vilayet-i Sitte 'de Ermenistan devleti kurulacak
- 5)Boğazların yönetimi uluslararası komisyona bırakılacak ve dünya ticaretine açık olacak
- 6)Trabzon'da Pontus Rum devleti kurulacak
- 7)Irak ve civarı İngiltere'ye verildi
- 8)Rodos ve 12 Ada, İtalya'ya geriye kalan tüm adalar Yunanistan'a verilecek
- 9)Ordu mevcudu belirli bir sınırdaki tutulacak (50,700)
- 10)Osmanlı, kapitülasyonlara devam edecek
- 11)Kürtler isterse Kürdistan devleti kurulacak.